

enn. Eg haldi ikki tað er óvsagt á siga sum so, at gongdin í tjóðskaparræsluni bleiv tann, at so við og við misti hon úr eygsjón ær fyrirtreytir, sum málkervi hennara bygdi á. Orðalagið, ið brúkt var innanveggja har, bar í størri og størri mun í sær, at undir búið eitt krav um, at mál hennara var veruleikin í fortið, nutið og framtíð. Úrslitið bleiv mentunarlígrur skerpingur. Á vinnuvegnum, har vit báðir Hanus hava politiska adressu, hevur hetta sama eftir minum tykki verið lagið síðani í tryssunum.

Allur skaldskapur byggir á eitt søgnkervi — eisini tann sum eg syngi við minum hugmóðiga nevi. Eingin ivi um tað. Annars hevði valla verið gjørligt at sagt, tíðansheldur skrivað eitt einasta orð, ið nakar skilti. Men tað ger ikki tað sama hvørja stóðu vit hava til tað mál vit skera list okkara burtur úr og tað yrkingasavn oman á yrkingasavn kemur út har málið sær út til at koma av sær sjálvum, siggi eg einki forgjørt í at siga sum kellingin á sinni um kvornina, at nú ríggjar hendan gamla ikki rætt.

Við hesum í huga er tað at eg víðgeri bókina hjá Jóannesi Dalsgaard.

Hanus sigur í grein sini, at tað er sum til ber, hvussu mær hilstast at víðgera summar yrkingar hjá Jóannesi Dalsgaard. Hann nevnr m.a. yrkingina »Sløð eftir skipsdag-bók« og ger reiðiliga nógv burtur úr at benda á, at eg brúki ein pástand, sum er mær hentur, men einki hald er í, fyrri at kunna vísa so mikið ruddilgari, at innihaldið í yrkingini hjá Jóannesi Dalsgaard er einki uttan »gykl« og »søgn« og ikki »veruleiki«. Hanus sigur meg her vera so langt av leið skotnan, sum eg møguliga kann, tí yrkingin hevur aldri sagt seg ætla at endurspeglar veruleikan. Hanus tekur síðani fram tað dømi úr yrkingini eg havi brúkt í hugleiðingunum í Brá: Trygg í náttini / ljósini á landi / heitir kókar / við stákandi konum / sum vaska sær / um stór hvít bróst / framman fyrri koks-vaskum / meðan breyðini ganga. Hanus spyr, um tey háðandi orð eg tveiti yrkingaranum í hesum sambandi ikki eisini eru søgn (svarið er jú, sjálvandi, fræneygd kritikkar!) og vissar so lesara sin enn einaferð um, at hetta er ikki veruleikaendurspegl-ing hjá Jóannesi, uttan bara endurspegl-ing av endurminningum (um hvat?). Men so titt og knapt hesi orðini eru gloppin undan penninum

hjá Hanusi, hendir eitt av teimum sjáldsomu undrunum, sum frá áraldstið hava vælsignað trætingarkynstri. Tí aðrenn tú veitst av er loft blivið gólv í orðasmiðu Hanusar og á stíðjanum fer at klinga í einum orðalagi um bæði Jóannes Dalsgaard og yrkingina hjá honum, ið ikki kann gera lesaran annað enn bilsnan. Millum annað tekur Hanus nakað soleiðis til eina-staðni: »Tí eg kundi hugsað mær at Jóannes hóast hann ikki ger seg upp til at vera veruleikalysara, her kemur so nær veruleikanum um hugaheimin hjá sjómanninum sum nakar«. Hanus man ahva kent á sær, at hann var um at detta um sin eina retorikk, tá ið hann skoytti »um hugaheimin« inn í setningin. Síðani sigur hann, at Jóannes hevur loftað nakað av tí sama, sum Pól F yrkir um, tá hann sigur: »Tí favnur verður mitt heim og havn har stutt tin vinur av langferð lendir.«, og heldur so fram: »... men hansara yrking (te tann hjá Jóannesi) fevnir um nógv meira, um tíðarmyndina og samfelagskarmin«. Seinni leggur hann okkurt afturat um, at síðseguliga virði í yrkingunum hjá Jóannesi fer at vaksa við tíðini. Eisini hevur tað fallið Hanusi fyrri bróstið, at eg havi havt á lofti okkurt illavörð um tey stóru hvítu bróstini, sum verða vaskað framman fyrri koks-vaskum, meðan breyðini ganga. Hanus minnr meg á, at hann og fleiri væl minnst tá tíðina, tá ið konur høvdu so trøngar umstøður, at tær høvdu ongur útvegir at vaska sær sjálvum uttan kanska, tá ið øll onnur vóru niðurfarin av tí at húsarúmi var so lítið. Eftir hesi eldugaði síðingar-prædiku trivur Hanus í ein útgangssálm og er niðurløgan í honum tann, at undirritaði er dagaður uppi við einari slóknaðari skaldskaparsjón og kólnaðum samfelagsligum medviti. Einki hissini litil-lætni.

Tað er satt at siga eitt sindur marghátligt, at Hanus kastar mær fyrri at brúka ein ávisan leimáta og tað síðani kemur undan kavi, at sjálvur lesur hann yrkingina á effinet sama hátt. Tað sum okkum berst sundur um hesi yrkingini viðvíkjandi kemst av tí at »so mangt er tykki sum maðurin« eins og orðatakið sigur. So ikki skuldi verið neyðugt at brúsla mær skortandi lestrarfæri og vísindaligan óreiðuleika av hesum áv-um. Tað, sum eg havi sagt í hugleiðingunum í Brá og enn standi við byggir á tað ástøðiliga grundarlag, ið eg havi lýst í stórum

dráttum omanfyri. Í minum huga umboða yrkingarnar hjá Jóannesi, eisini hendan um skipsdag-bókina, eitt yrkingarlag spróttið úr einum søgnkervi, ið hevur burtursagt tað sjálvsinnlit, sum krevst til at varðveita tað rúmt og gyrdið. Eg havi á ongan hátt, eins og Hanus rekur fram undir, borið ilt fyrri ta politisku yrkingina, ella tað ið yrkt verður á fólksins máli, sum Hanus málber seg, men heldur vist á, at tað ger ikki tað sama við hvørjum málsligum fyrirtreytum tað verður gjørt. Málið má ikki koma av sær sjálvum. Yrkjarin, skaldsøguhvøundurin og greinskrivarin noyðist at taka meðvitaða stóðu til sitt málsliga grundarlag og ikki missa burtur so grundleggjandi tættir sum hendan, at málið er søgn. (Ein slik stóða er eyðvitað púra óskyld »spurninginum um málrokt og hvørt vit skulu skriva, sum vit snakka ella óðrvísni.)

At enda: Sambært Hanusi gangi eg í blindum um í málsins bókmentliga urtagarði. Viðkvæmar blómuetir og annar liv-veikur vøkstur, ið víðfarast skulu við hegni og nærlagni víta einki annað í enn tann vísa deyð undir minum óumburðarsomu pleyrum. Kortini skilst á øllum brøgdum, at sjálvur gongur Hanus um garðin í upplýftum, mest sum erk-visnum lag, og hjúklar um hvørja urt við stillföra álvarsemi, sum eyðkennir tann litillaetna og við-skygda spekingin. Hanus hevur rimiliga rætt í, at tann føroyski bókmenta-eyðurin er litil samanbor-in við tann, ið størri tjóðir uttan um okkum eiga. Men tað er ein blóðskeiv niðurstøða, at tiskil má aldri koma til skarpsker-ingar um, hvørjar partar føroyskur skaldskapur eigur at taka fyrri seg í framtíðini.

Í Tórshavn
tann 7. sept. 1989
Carl Johan Jensen

Arne Würgler og Niels Petersen fara at spæla og syngja

Arne Würgler í Føroyum

Tey mongu, sum dáma væl at hoyra danska tónleikaran Arne Würgler, kunnu nú gleða seg, hesin kendi danski tónleikarin er nevniliga á vitjan í Føroyum í hesum døgum.

Hann leggur fyrri í kvøld við at syngja og spæla í Tiffany, har Havnar Jazz-felag skipar fyrri. Friggjakvøldið er hann í Nólsoy, leygardagin spælir hann í Mimi og mánakvøldið

skipar felagið Føroysk Tonaskæld fyrri skeiði í Pæstastovu.

Samfelagsstevna í »EBENEZER«

Samfelagsmøti verður, um Gud vil, frá mikudegi 8. til og við sunnudagin 12. november.

Møtini leygardag og sunnudag verða hildin í Ítróttarhøllini á Hálsi.

Greiniligari kunngerðir koma seinni.

Ein og hvør er hjartaliga vælkominn til hesi møti.

Samkoman í Ebenezer